

THÚ Y CỘNG ĐỒNG VÀ AN TOÀN THỰC PHẨM

Đậu Ngọc Hào
Hội thú y Việt Nam

Thú y cộng đồng

Thú y cộng đồng (VPH) đã được xác định bởi các tham vấn của Tổ chức y tế thế giới (WHO) về *"xu hướng tương lai trong y tế cộng đồng thú y"* được tổ chức tại Teramo, Italy vào năm 1999, là *"tổng của tất cả các khoản đóng góp cho thể chất, tinh thần và phúc lợi xã hội của con người thông qua sự hiểu biết và ứng dụng khoa học thú y"*. Sức khỏe con người gắn bó chặt chẽ với sức khỏe động vật và sản xuất thực phẩm động vật. Điều này liên quan giữa dân số, động vật và với môi trường xung quanh, đặc biệt trong việc phát triển các vùng chăn nuôi cung cấp sức kéo, cũng như thịt, trứng và sữa. Một số bệnh truyền nhiễm được truyền đi từ động vật sang người. (được gọi là zoonoses)

Bệnh động vật truyền sang người và thú y cộng đồng

Khoảng 75% các bệnh mới đã ảnh hưởng đến con người trong 10 năm qua gây ra bởi tác nhân gây bệnh có nguồn gốc từ động vật hoặc từ các sản phẩm nguồn gốc động vật. Nhiều bệnh trong số các bệnh có khả năng lây lan thông qua phương tiện khác nhau trên một khoảng cách dài và trở thành vấn đề toàn cầu.

Ngoài ra một số dịch bệnh động vật có thể được truyền cho con người như bệnh dại, sốt Địa trung hải, bệnh leishmania (Leishmaniasis) và bệnh sán chó (Echinococcosis) tiếp tục xảy ra ở nhiều nước, đặc biệt là trong các nước đang phát triển, nơi phân khúc nghèo nhất của cộng đồng. Chúng gây ra một số lượng người tử vong và hàng triệu người bị ảnh hưởng mỗi năm.

Tất cả bệnh lây sang người gây ảnh hưởng tới việc sản xuất thực phẩm nguồn gốc động vật, đặc biệt là các protein cần thiết, và tạo ra những trở ngại đối với thương mại quốc tế đối với động vật và sản phẩm động vật. Chúng là trở ngại để phát triển kinh tế xã hội.

Các lĩnh vực cốt lõi của thú y cộng đồng bao gồm:

- Chẩn đoán, giám sát dịch tễ học,
- Kiểm soát, phòng ngừa và loại bỏ các bệnh động vật truyền sang người;
- Đảm bảo an toàn thực phẩm,
- Quản lý các khía cạnh sức khỏe của các cơ sở phòng thí nghiệm động vật và phòng thí nghiệm chẩn đoán;
- Nghiên cứu y sinh, giáo dục sức khỏe, kiểm soát các sản phẩm sinh học,
- Quản lý các quần thể động vật chăn nuôi và hoang dã,
- Bảo vệ nguồn nước và môi trường và quản lý các trường hợp khẩn cấp y tế cộng đồng.

Thú y cộng đồng là một phần thiết yếu của y tế cộng đồng và bao gồm các loại hình hợp tác giữa các ngành liên kết bộ ba sức khỏe, con người-động vật-môi trường, và tất cả các tương tác của nó.

Vai trò của Tổ chức y tế thế giới (WHO)

Thú y cộng đồng hoạt động đóng góp vào nỗ lực toàn cầu của WHO tăng cường giám sát và kiểm soát tất cả các bệnh truyền nhiễm có thể nổi lên như là mối đe dọa sức khỏe cộng đồng. Phối hợp với Văn phòng khu vực của mình, WHO hỗ trợ các nước thành

viên trong giám sát và ngăn chặn các bệnh lây sang người và các bệnh lây do thực phẩm có tầm quan trọng y tế cộng đồng. Bệnh động vật có ảnh hưởng sức khỏe con người. Ngăn chặn khả năng kháng kháng sinh ở vi sinh vật có ý nghĩa đối với con người. Thú y cộng đồng hiện đang hoạt động thực hiện bởi WHO Trụ sở chính thông qua Sở Kiểm soát bệnh truyền nhiễm.

Xác định và đánh giá mỗi nguy hiểm đến sức khỏe con người bởi các vi sinh vật nguồn gốc động vật: mới, mới nổi và tái xuất hiện bệnh lây sang người, và các bệnh do thực phẩm, kể cả những người do vi khuẩn kháng kháng sinh.

- Xây dựng các chính sách, chủ trương, hoạt động nghiên cứu và chiến lược kiểm soát các bệnh lây sang người và thực phẩm.
- Tăng cường nghiên cứu về các bệnh lây sang người và thực phẩm và quản lý chúng ở người.
- Tăng cường giám sát toàn cầu của bệnh lây sang người và kháng kháng sinh trong các tác nhân gây bệnh do thực phẩm bằng cách tăng cường các khả năng dịch tễ học của phòng thí nghiệm quốc gia.
- Phổ biến thông tin liên quan đến các chuyên gia trong y tế công cộng, khoa học thú y và các ngành khoa học khác, cũng như các nhóm người tiêu dùng và công chúng. Đóng góp cho các trường và phòng thí nghiệm điều tra bệnh động vật truyền sang người và thực phẩm.
- Tạo điều kiện đóng góp tích cực cho sức khỏe cộng đồng bằng các dịch vụ thú y của các nước thành viên, một yêu cầu cần thiết cho việc giám sát hiệu quả và kiểm soát các bệnh động vật truyền sang người và thực phẩm trong chăn nuôi.
- Cung cấp hỗ trợ kỹ thuật và khoa học để các nước thành viên giám sát, chương trình kiểm soát khi có yêu cầu./.